

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร ในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมการใช้และการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในระดับชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 35)

หลักสูตรสถานศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการหลักสูตร ผลผลิตจากการบริหารจัดการหลักสูตรจะนำมาเสนอในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ทราบว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างไร ก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ การประสานงาน และการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วยภารกิจ 7 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 การเตรียมความพร้อม ด้านที่ 2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านที่ 3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ด้านที่ 4 การดำเนินการบริหารหลักสูตร ด้านที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ด้านที่ 6 การสรุปผลการดำเนินงาน ด้านที่ 7 การปรับปรุงพัฒนา (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 8-11)

นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยการยกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสู่โรงเรียนดีมีมาตรฐานสากลเพื่อให้เป็นโรงเรียนที่มีระบบการพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาแหล่งเรียนรู้สภาพแวดล้อมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตมีนิสัยใฝ่เรียนรู้มีทักษะความสามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีคุณธรรมนำความรู้รักความเป็นไทย และโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นนวัตกรรมจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากลเพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพและความสามารถแข่งขันทัดเทียมกับผู้เรียนของนานาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 1)

โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นนวัตกรรมจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนไทยให้เตรียมพร้อมรับมือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แม้ว่าผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่เข้าร่วมการ

ยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากลรุ่นที่ 1 ประกอบด้วยโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 381 โรงเรียน และโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 119 โรงเรียน ซึ่งในปีพุทธศักราช 2553 – 2554 ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากเกิดความซ้ำซ้อนของหลักสูตร การจัดสาระเพิ่มเติมไม่สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้เรียนยังขาดทักษะและความสามารถจำเป็นในการพัฒนาตนเองสู่สากล ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลการทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) และผลการทดสอบความถนัดทางวิชาการ (PAT) ในภาพรวมก็ยังอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับผลการประเมินนักเรียนของโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Programme for international student assessment : PISA) และผลการประเมินของโครงการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (Trended in international mathematics and science study : TIMSS) ที่รายงานว่าจะคะแนนของนักเรียนไทยโดยเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนนานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 1)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีนโยบายส่งเสริมให้โรงเรียนแกนนำที่มีความพร้อมสมัครเข้าร่วมโครงการ รุ่นที่ 1 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 ประกอบด้วยโรงเรียนประจักษ์ และ โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ต่อมาในปีการศึกษา 2555 จึงมีโรงเรียนวัดนาค อำเภอบางปะหัน สมัครเข้าร่วมโครงการเพิ่ม รุ่นที่ 2 รวมเป็น 3 โรงเรียน ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมาประสบความสำเร็จไปได้ระดับหนึ่ง พบว่าและการดำเนินการที่ผ่านยังเกิดปัญหา เนื่องจากจากหลักสูตรที่ซ้ำซ้อน การจัดสาระเพิ่มเติมไม่สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียน จึงทำให้คะแนนการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ในระดับชั้น ป.6 ยังไม่ผ่านการประเมินร้อยละ 50 ในบางกลุ่มสาระ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 , 2556, หน้า 43) ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้ทำการศึกษาคำแนะนำที่ผ่านมาจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั่วประเทศ และได้พัฒนาปรับปรุงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ใหม่ โดยปรับเปลี่ยนจากสาระความรู้ที่เน้นความเป็นสากลเป็นสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent study : IS) ประกอบด้วย 3 สาระการเรียนรู้ คือ 1) สาระการเรียนรู้การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ – IS1 2) สาระการเรียนรู้การสื่อสารและการนำเสนอ – IS2 และ 3) สาระการเรียนรู้การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม – IS3 โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่เรียกว่า “บันได 5 ขั้นของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล” ได้แก่ 1) การตั้งคำถาม/สมมติฐาน 2) การสืบค้นความรู้และสารสนเทศ 3) การสร้างองค์ความรู้ 4) การสื่อสารและนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) การบริการสังคมและจิตสาธารณะ ดังนั้น โรงเรียนต้องนำสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent study : IS) ไปสู่การเรียนการสอน ด้วยการจัดทำ

รายวิชาเป็นหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการหรือรายวิชาเพิ่มเติม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ทางโรงเรียนสามารถพิจารณาให้สอดคล้องกับบริบท ภัย และพัฒนาการของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 1)

การแบ่งเกณฑ์โรงเรียนตามจำนวนนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 แบ่งออกเป็น 4 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยโรงเรียนขนาดเล็กหมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน มีจำนวน 93 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 121 - 600 คน มีจำนวน 83 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 600 - 1,500 คน มีจำนวน 9 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 1,500 คน มีจำนวน 3 โรงเรียน และเนื่องจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 มีจำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษมีจำนวนทั้งสิ้น 12 โรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 25 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนที่มีความพร้อมในปัจจุบันคือโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2557, เว็บไซต์)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจำแนกขนาดโรงเรียนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็น 2 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก คือโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน และโรงเรียนขนาดกลาง คือโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121- 600 คน จึงถือได้ว่าเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญ เนื่องจากจำนวนประชากรและบริบทของโรงเรียนแตกต่างกัน การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนหรือบริหารให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณรัตน์ นุพศิริ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนในอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนในอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนในอำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวม พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลาง มีการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พิจารณากำหนดขนาดของโรงเรียนเป็นตัวแปรสำคัญ เพื่อนำไปสู่กรอบแนวคิดในการวิจัย และจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในช่วงต้น แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ แต่ยังไม่มีการศึกษาวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงพิจารณาเห็นความสำคัญเพราะในยุคแห่งการแข่งขันในศตวรรษ 21 มีการทำหลักสูตรให้เป็นมาตรฐานสากล จึงทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียนเป็นสำคัญ จึงทำการเปรียบเทียบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษากับขนาดของโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เป็นแนวปฏิบัติที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปวางแผนปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลรวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพอันนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. หน่วยในการวิเคราะห์

หน่วยในการวิเคราะห์ ได้แก่โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ให้ข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 176 โรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ให้ข้อมูล ซึ่งจำแนกตามขนาดโรงเรียนดังนี้ (สพป.อย 1, 2557, เว็บไซต์)

2.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 93 โรงเรียน

2.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 83 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้มาโดยการกำหนดขนาดตามตารางของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 43) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 122 โรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ให้ข้อมูล จากนั้นผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียนดังนี้

2.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 64 โรงเรียน

2.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 58 โรงเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง

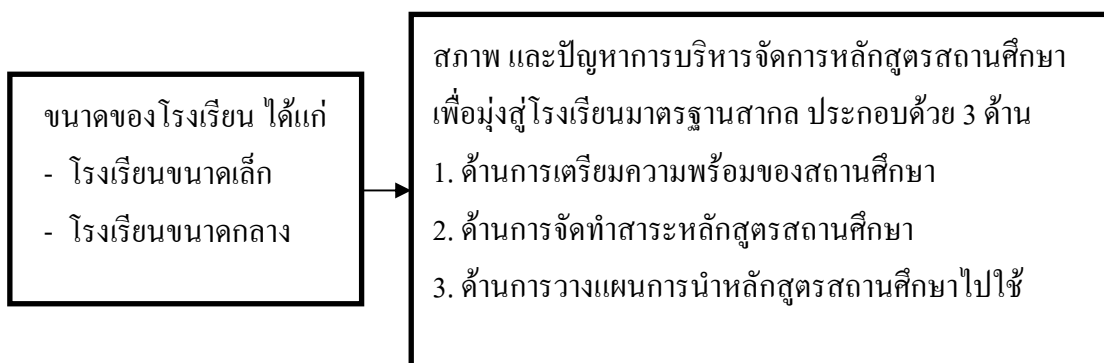
3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งมีตัวแปรอิสระ คือขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง (สพป.อย1, 2557, เว็บไซต์) และตัวแปรตาม ได้แก่สภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการดังนี้ ชำรง บัวศรี (2542, หน้า 7) ; กรมวิชาการ (2545, หน้า 7) ; กมล ภูประเสริฐ (2545, หน้า 32-37) ; วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2545, หน้า 5) ; สมนึก ธาตุทอง (2549, หน้า 266-277) ; วิชัย วงษ์ใหญ่ (2552, หน้า 46) ; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 60-65) ; และ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 60-67) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ที่สอดคล้องกันในการดำเนินการช่วงต้นคือ ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ มาเป็นแนวคิดในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา และ 3) ด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ซึ่งรายละเอียดดังแสดงในภาพประกอบ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการปฏิบัติทั้ง 3 ด้านคือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาและด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ ซึ่งวัดได้จากความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับคือสภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล มากที่สุดมากปานกลางน้อยน้อยที่สุดดังนี้

1.1 ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

1.2 ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษาการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมายการจัดการศึกษาการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาการจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้การจัดทำหน่วยการเรียนรู้และการจัดทำแผนการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนที่วางไว้ โดยตรวจสอบความพร้อมก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ ความพร้อมของครู ผู้เรียน โครงการ การสร้างบรรยากาศ การจัดหาสื่อ การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดผลและประเมินผล การแนะแนว การวิจัยเพื่อพัฒนา และการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

2. โรงเรียนมาตรฐานสากล (World - class standard school) หมายถึง โรงเรียนที่พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน อย่างมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล รวมทั้ง มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ได้ ผู้เรียนที่มีคุณภาพ คือเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะ (Learner profile) เทียบเคียงมาตรฐานสากล (World class standard) และมีศักยภาพเป็นพลโลก (World citizen)

3. สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา และ 3) ด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้โดยวัดจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4. ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานที่เกิดขัดข้อง อุปสรรคหรือข้อจำกัดที่ทำให้การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากลที่ไม่บรรลุผลสำเร็จประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา และ 3) ด้านการวางแผนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ โดยวัดจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5. ผู้บริหาร โรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

6. โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนตั้งแต่ 1- 120 คน

7. โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีนักเรียนจำนวนตั้งแต่ 121 - 600 คน

สมมติฐานการวิจัย

โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีระดับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยไปวางแผนพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 นำผลการวิจัยที่ได้ไปวางนโยบาย เพื่อสนับสนุนโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล